

**Міністерство освіти та науки України
Приватний вищий навчальний заклад-інститут
«Українсько-американський університет Конкордія»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Олександр Романовський

«24» липня 2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про електронний архів (репозитарій) ПВНЗ-інституту
«Українсько-американський університет Конкордія»**

Обговорено та затверджено
на засіданні Вченої Ради
24.07.2024 р., протокол № 7

1. Загальні положення та терміни

1.1. Положення про електронний архів (репозитарій) ПВНЗ-інституту «Українсько-американський університет Конкордія» (далі - репозитарій Інституту) визначає основні поняття, склад, призначення та завдання і регламентує основні засади організації та управління електронним репозитарієм інституту.

Основні терміни:

- Автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належать майнові права інтелектуальної власності на нього відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України “Про авторське право та суміжні права”, іншого закону чи договору.
- Твори - створені авторами у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов’язків: літературні письмові твори - книги, брошури, статті, конспекти лекцій, аналітичні огляди, звіти, презентації тощо; ілюстрації, карти, плани, ескізи і пластичні твори, що стосуються географії, топографії, архітектури або науки; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва; фотографічні твори; інші твори, представлені в електронній (у тому числі цифровій) формі, яку може зчитувати комп’ютер (ст. 433 Цивільного кодексу України, ст. 8 Закону України “Про авторське право і суміжні права”).
- Інституційний репозитарій відкритого доступу – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам.
- Відкритий доступ (ВД) - розміщення у мережі інтернет-матеріалів, доступ до яких дозволений правовласниками. Технічне здійснення доступу надається в будь-який час і без обмежень.
- Договір приєднання - договір, умови якого встановлені Інститутом і який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору (п.1 ст.634 Цивільного кодексу України).
- Інтелектуальні права на твір включають виняткове право і особисті немайнові права.
- Особисті немайнові права автора включають право авторства, право на ім’я, право на недоторканність твору, право на обнародування твору.
- Виняткове (виключне) право - це майнове право. Виняткове право може належати одному або декільком фізичним чи юридичним особам (правовласникам). Правовласник може на свій розсуд вирішувати або

забороняти іншим особам використання результату інтелектуальної діяльності.

1.2. Репозитарій інституту - це інституційний репозитарій (електронний архів), що накопичує документи наукового, освітнього та методичного призначення, створені працівниками будь-якого структурного підрозділу інституту, аспірантами чи студентами інституту, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ через інтернет. Репозитарій інституту є частиною загальної електронної колекції бібліотеки.

1.3. Назва репозитарію: ELIB - UACU Repository.

Адреса репозитарію в інтернеті: <https://elib.uacu.edu.ua>

1.4. Репозитарій формується та функціонує відповідно до таких документів:

- Закон України “Про бібліотеки і бібліотечну справу”;
- Закон України “Про авторське право і суміжні права”;
- Закон України “Про Національну програму інформатизації” та Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 - 2015 роки”, які визначають стратегію вирішення проблеми забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, національно-культурної та іншої діяльності;
- Закон України “Про електронні документи та електронний документообіг”, який поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання електронних документів;
- Закон України “Про захист інформації в автоматизованих системах”, який встановлює основи регулювання правових відносин щодо захисту інформації в автоматизованих системах за умови дотримання права власності громадян України на інформацію та права доступу до неї;
- Положення про бібліотеку Інституту;
- Положення про електронний архів (репозитарій) ПВНЗ-інституту «Українсько-американський університет Конкордія»
- ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 “Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання” (міждержавний стандарт);
- ГОСТ 7.82-2001. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов (міждержавний стандарт).

2. Призначення, мета, завдання та функції репозитарію інституту

2.1. Основне призначення репозитарію інституту - накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської

спільноти, надання відкритого доступу до них засобами інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

2.2. Мета та завдання репозитарію інституту:

- забезпечення місця і способу централізованого й довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів творів;
- сприяння зростанню популярності університету шляхом представлення його наукової продукції у глобальній мережі;
- збільшення цитованості наукових публікацій працівників університету шляхом забезпечення вільного доступу до них за допомогою інтернету;
- створення надійної і доступної системи обліку публікацій наукових робіт працівників.

2.3. Репозитарій інституту, орієнтований на науковців, викладачів, аспірантів та студентів, виконує такі функції:

- навчальну, що спрямована на сприяння навчальному процесу;
- наукову, що спрямована на сприяння науково-дослідницькому процесу;
- довідково-інформаційну, що спрямована на задоволення інформаційних запитів з різних галузей знань;
- поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами й електронними копіями друкованих видань та їх збереження.

3. Управління репозитарієм інституту

3.1. Загальне управління репозитарієм інституту здійснює Координаційна рада з роботи над інститутським репозитарієм, до якої входять проректор з наукової роботи, декан факультету, директор бібліотеки, завідувач кафедри інформаційних технологій та інновацій, адміністратор системи.

3.2. Бібліотека інституту виступає координатором і основним виконавцем процесу створення репозитарію.

3.3. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечує кафедра інформаційних технологій та інновацій.

3.4. Усі суперечливі питання щодо включення або вилучення документів із репозитарію, коло осіб, які можуть розміщувати свої документи, перелік документів і порядок їх розміщення вирішує Координаційна рада.

4. Склад репозитарію інституту.

4.1. Репозитарій інституту є універсальним за змістом науковим зібранням.

4.2. Тематичний склад визначається факультетами відповідно до наукового та навчального процесів інституту. До репозитарію можуть бути залучені:

- статті, монографії, підручники, методичні матеріали, тематичні збірки, матеріали конференцій (препринти або постпринти);

- наукові публікації працівників інституту, здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в репозитарії з боку видавництв;
- автореферати дисертацій, що захищені працівниками інституту;
- інші матеріали наукового, освітнього або методичного призначення за бажанням їх автора.

4.3. За видами електронних ресурсів репозитарій не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані, електронні картографічні дані, електронні зображення (відео, презентації), електронні звукові дані, електронні інтерактивні мультимедіа.

4.4. Хронологічні рамки для репозитарію не встановлюються.

4.5. За рівнем доступності документи в репозитарії знаходяться у відкритому доступі.

5. Принципи створення й функціонування репозитарію університету

5.1. Репозитарій інституту є веб-орієнтована, постійна база даних (цифрових копій документів), що створена однією організацією – ПВНЗ-інститут «Українсько-американський університет Конкордія»

5.2. Репозитарій створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, розробки Массачусетського технологічного інституту, що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Access Initiative Protocol for Metadata Harvesting), дозволяючи тим самим інтегрувати електронний репозитарій у міжнародні реєстри ROAR, OpenDOAR та інші.

5.3. Депозитором може бути як автор, так і уповноважений працівник бібліотеки. За бажанням автора його роботу може розміщувати в репозитарії депозитор-бібліотекар. При цьому автор надає у бібліотеку електронну версію роботи в будь-якому форматі й набір ключових слів українською та англійською мовами.

5.4. Підтримуються всі файлові формати, у яких створені ресурси. Однак, для використання рекомендуються певні формати в кожному з видів:

Формати, що рекомендуються для застосування, при розміщенні матеріалів

Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст	Adobe PDF, Microsoft Word	pdf, docx
Презентація	Microsoft Powerpoint	pptx
Таблиці	Microsoft Excel	xlsx
Зображення	JPEG, GIF	jpg, jpeg, gif
Аудіо	WAV, MP3	wav, mp3
Відео	MPEG	mpeg, mpg, mp4

5.6. Роботи студентів, аспірантів будуть розміщені за наявності рекомендації наукового керівника, який реєструється в репозитарії й підтверджує свою рекомендацію.

5.7. На прохання автора електронна публікація вилучається з відкритого доступу або замінюється прихованою формою повного тексту.

5.8. Якщо факультет (Вчена рада) визначає низький рівень роботи, що представлена автором у відповідній спільноті репозитарію, Координаційна рада дає доручення адміністратору репозитарію вилучити цей документ.

5.9. Публікації, що передаються в репозитарій, забезпечуються заголовками, прізвищами авторів, анотацією (якщо вона є) мовою оригіналу та ключовими словами українською та англійською мовами.

6. Авторський договір

6.1. Відкритий доступ не віднімає авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужувані і зберігаються за ним незалежно від способу публікації. Виняткове право на твір автор реалізує, добровільно приймаючи рішення про представлення своєї публікації в інтернет і підтверджуючи це в Авторському договорі в електронному або паперовому вигляді.

6.2. Твір не може бути розміщений у репозитарію інституту, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоду громадському порядку, здоров'ю та моральному стану особистості, містить інформацію, що охороняється державою.

6.3. Підписуючи Авторський договір, автор передає інституту на безоплатній основі невиняткові права на використання твору:

- на внесення твору в базу даних репозитарію інституту;
- на відтворення твору чи його частин у електронній формі, не змінюючи її змісту;
- на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
- на використання твору без одержання прибутку та на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
- на надання електронних копій твору для відкритого доступу в мережі «Інтернет».

6.4. В Авторському договорі автор підтверджує, що, розміщуючи роботу в репозитарії, він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв).

6.5. Авторським договором автор підтверджує, що на момент розміщення твору в репозитарії лише йому належать виняткові майнові права на твір, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені), що майнові права на твір

ні повністю, ні в частині не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

6.6. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, відшкодовує Інституту всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

6.7. У випадку, коли твір створено в співавторстві, кожний з авторів приймає умови цього договору, розміщуючи такий твір в репозитарії інституту.

6.8. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

6.9. Авторський договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється майнових прав на твір, які мав на момент розміщення твору в репозитарії відкритого доступу, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора. Тоді він сам або за допомогою адміністратора вилучає роботу з репозитарію.

7. Відповідальність

7.1. Відповідальність за технічну підтримку програмно-технічних засобів та збереження електронних документів в репозитарії покладається на кафедру інформаційних технологій та інновацій

7.2. Відповідальність за виконання відповідних робіт щодо функціонування репозитарію, представлення інформаційних ресурсів, достовірність наведених даних і їх своєчасну актуалізацію покладається на бібліотеку.

8. Реорганізація та ліквідація

8.1. Реорганізація структури репозитарію розглядається Вченою радою ПВНЗ-інституту «Українсько-американський університет Конкордія».

Проректор з наукової роботи,
Ph.D, професор

Декан факультету, к.е.н.

Бібліотекар

Ольга Верхогляд

Наталія Чаплинська

Тетяна Романовська